

Úvodník státní tajemnice Mileny Hrdinkové

Číslo 416
18. ledna 2021

V tomto čísle naleznete

Úvodník státní tajemnice

Veřejná zakázka Národního konventu

Druhý výhled pro čisté ovzduší

Hodnocení dohody mezi EU a USA

Dohoda mezi EU a Spojeným královstvím

Schvalování vakcín v EU

Schválené rámcové pozice

Program evropských institucí

Milí čtenáři,

v týdnu, který máme před sebou, nás čekají první letošní videokonferenční jednání Rady EU a také první plenární zasedání Parlamentu v tomto roce.

Jedním z klíčových témat těchto dní bude i nadále boj s neustávajícím šířením onemocnění covid-19, jeho socio-ekonomickými následky a zejména pak nákup a distribuce vakcíny proti covid-19 a nepříliš uspokojivý průběh těsně po Vánocích zahájené vakcinace napříč členskými státy EU.

Hned v pondělí se tématu koordinace boje se šířením covid-19 věnovala videokonferenční Rada pro obecné záležitosti. Původně se měla uskutečnit o týden později, ale kvůli na čtvrtek naplánované videokonferenci členů Evropské rady byl termín posunut. Kromě covidu byly na jednání představeny program a priority portugalského předsednictví v Radě EU a rovněž byl krátce okomentován průběh a aktuální stav příprav Konference o budoucnosti Evropy. Rovněž v pondělí proběhla také videokonference Euroskupiny. Ta měla na programu diskuzi o nerovnováhách v eurozóně v důsledku krize covid-19, o přípravě národních plánů na podporu oživení a odolnosti a v inkluzivním formátu pak vztahy EU – USA v měnové a finanční oblasti. O den později se konala videokonference ministrů hospodářství a financí. Ti se věnovali pracovnímu programu předsednictví v hospodářské

a finanční sféře, řešení úvěrů se selháním po pandemii covid-19, evropskému semestru 2021 nebo provádění facility na podporu oživení a odolnosti.

Na čtvrteční večer svolal předseda Evropské rady Charles Michel první letošní videokonferenci členů Evropské rady k tématu boje proti koronaviru. Kromě koordinace reakce na pandemii se lídři budou věnovat vakcínám proti covid-19, jejich distribuci, registraci a dalším klíčovými aspekty jejich zavádění.

Také poslanci Parlamentu se budou tématu očkování věnovat na svém plenárním zasedání v Bruselu. Globální strategii EU pro očkování proti onemocnění covid-19 mají na programu v úterý. K dalším tématům prvního letošního plenárního zasedání patří aktuální politická situace v USA a uvedení nového prezidenta do úřadu, představení programu portugalského předsednictví, rovnost žen a mužů nebo společná zahraniční, bezpečnostní a obranná politika.

Pokud vás téma vakcíny proti covid-19 zajímá více, připojte se ve středu odpovídně k diskuzi Café Evropa na téma „Vakcína proti koronaviru – mýty a fakta“, kterou pořádá Zastoupení Evropské komise v ČR ve spolupráci s Eurocentrem Praha a institutem Europeum a které se spolu se mnou zúčastní místopředsedkyně Komise Věra Jourová, předsedkyně Akademie věd ČR Eva Žačimalová a molekulární imunolog Václav Hořejší.

Veřejná zakázka Národního konventu

Národní konvent o Evropské unii vyhlásil veřejnou zakázku na následující kulaté stoly pro první pololetí roku 2021. Předmětem veřejné zakázky je zajištění **moderace diskuze jednotlivých kulatých stolů, zpracování nezávislých expertních podkladových materiálů** a následná **tvorba doporučení** pro vládu České republiky. Zájemci se mohou hlásit do **25. ledna 2021**, konkrétně do 10:00.

Jednotlivé kulaté stoly byly letos vybrány s ohledem na současně projednávané problémy na půdě evropských a národních institucí, a to celkem v **6 tématech**. Vzhledem k současné krizi, kterou zapříčinila pandemie covid-19, se první kula-

tý stůl z vypsání veřejné zakázky zaměřil na **reakci Evropské unie na zdravotní hrozby** v únoru 2021. V březnu bude diskutována problematika energetické tranzice, konkrétně **reforma systému obchodování s emisními povolenkami EU ETS** v kontextu naplňování klimatických ambic. V pořadí třetí kulatý stůl, který proběhne během jarních měsíců, se zaměřil na **příležitost posílení vztahů Evropské unie a USA**, které nově vystávají po nástupu do funkce čerstvě zvoleného amerického prezidenta Joea Bidena. V těsném závěsu proběhne poslední jarní kulatý stůl, který bude zaměřen na **institucionální debatu**, a to konkrétně /Pokr. na s. 2/

na otázku **strategické autonomie Evropské unie**. Předposlední diskuze kulatého stolu, jež proběhne z kraje léta, se následně dotkne **bezpečnosti a boje proti terorismu v Evropě**. Poslední kulatý stůl obsažený ve veřejné zakázce z ledna 2021 proběhne v září a bude debatovat **předsednictví České republiky v Radě EU, zejména z hlediska programu předsednického tria Francie-České republiky-Švédska**.

Hodnocena bude cena předložených nabídek (40 %), kvalita ukázkového textu podkladového dokumentu a možných otázek k diskuzi (30 %) a kvalita realizačního týmu (30 %). Nejvyšší nabídková cena za každý kulatý stůl včetně DPH nesmí převýšit 35 000 Kč. Více informací o veřejné zakázce je k nalezení na **webové stránce Úřadu vlády ČR v sekci veřejné zakázky**, případně na webu www.narodnikonvent.cz.

Více informací o činnosti Národního konventu o EU naleznete na webu www.narodnikonvent.eu, případně na účtech a sítích Twitter (@KonventEU), Facebook (Národní konvent o EU) nebo Instagram (#Narodnikonvent).

Z kulatého stolu budou vypracována doporučení, která budou představena vládě České republiky a dalším tvůrcům české evropské politiky. /J. Sochor/

Druhý výhled pro čisté ovzduší > Komise

Komise na začátku ledna tohoto roku vydala druhý Výhled pro čisté ovzduší, který posuzuje vyhlídky na dosažení cílů směrnice o národních emisních stropích do roku 2030. Tato směrnice určuje národní cíle pro emise škodlivých látek a jemných částic. Výhled je vydán v kontextu na ambice Zelené dohody pro Evropu v oblasti nulového znečištění a cíl programu Čisté ovzduší snížit dopad znečištění ovzduší na zdraví do roku 2030 na polovinu ve srovnání s rokem 2005.

Tento druhý výhled pro čisté ovzduší aktualizuje analýzu a závěry prvního výhledu zveřejněného v roce 2018 s přihlédnutím k změnám v národních emisních stropích, které byly uskutečněny při revizi relevantní legislativy. Toto vydání rovněž analyzuje **dopady politik v oblasti změny klimatu** na dosažení těchto cílů a identifikuje, že splnění klimatického cíle do roku 2030 by mělo přispět rozhodujícím způsobem ke **snížení dopadů znečištění ovzduší na zdraví do roku 2030 na polovinu**.

Druhý výhled pro čisté ovzduší doplňuje první zprávu Komise o provádění směrnice NECD zveřejněnou v červnu 2020 tak, že poskytuje **výhledové posouzení pravděpodobného vývoje znečištění ovzduší a toho, nakolik bude vzdáleno od závazků snížit znečištění ovzduší do roku 2030**.

Zjištění se promítnou do nadcházejícího akčního plánu pro nulové znečištění v roce 2018, jehož cílem je nasměrovat EU k **nulovému znečištění a prostředí bez toxických látek**, jak bylo oznámeno v Zelené dohodě pro Evropu.

Tato zpráva ukazuje, že kdyby všechny právní předpisy přijaté do roku 2018 **přinesly všechny své výhody** a kdyby **členské státy provedly opatření** oznámená ve svých národních programech oznamování znečištění ovzduší, **dosáhla by EU jako celek snížení emisí látek znečišťujících ovzduší, které odpovídá povinnostem podle směrnice o národních emisních stropích pro rok 2030**.

U všech znečišťujících látek kromě amoniaku by toho bylo dokonce dosaženo s **určitou rezervou. Mezi členskými státy však existují velké rozdíly a ze zprávy vyplývá, že to zůstává vzdálenou perspektivou, jelikož většina členských států musí ještě vyvinout značné úsilí, aby splnila své závazky podle směrnice o národních emisních stropích pro období 2020–2029.**

/M. Sitta/

Hodnocení dohody mezi EU a USA > Komise

Dne 12. ledna 2021 zveřejnila Evropská komise Zprávu o společném hodnocení Dohody mezi Spojenými státy americkými a Evropskou unií o využívání údajů jmenné evidence cestujících („passenger name records“ – PNR) a o jejím předávání Ministerstvu vnitřní bezpečnosti Spojených států. Hodnocení dohody spočívá v prozkoumání jejího širšího fungování a přidané operativní hodnoty včetně posouzení účinnosti, nezbytnosti a proporcionality.

Společné hodnocení vyzdvihlo **přidanou hodnotu dohody v boji proti terorismu a závažné mezinárodní trestné činnosti**. Příklady poskytnuté během hodnocení ukázaly, že PNR, které jsou jedinečným souborem dat, byly zásadní pro **zabránění návratu zahraničních teroristických bojovníků a pro boj zejména proti drogové trestné činnosti a vykořisťování dětí**.

Zpráva zdůrazňuje, že cíle dohody jsou navíc v souladu s mezinárodními závazky shromažďovat, zpracovávat a analyzovat údaje PNR za účelem účinných hraničních

kontrol, prevence teroristických cest a napomáhání navazování vztahů mezi jednotlivci spojenými s **organizovaným zločinem**.

Údaje PNR byly rozhodující při řešení významných případů **boje proti terorismu nejen v USA, ale také v EU**. Společné hodnocení rovněž analyzovalo a vyhodnotilo záruky obsažené v dohodě o PNR mezi EU a USA.

Závěrem Komise uvádí, že příští rok přezkoumá vnější strategii EU pro předávání údajů PNR do třetích zemí.

/V. Strnad/

Dohoda mezi EU a Spojeným královstvím > Parlament

Ve čtvrtek 14. ledna proběhlo společné zasedání výboru pro mezinárodní obchod (INTA) a výboru pro zahraniční věci (AFET), na kterém se uskutečnila zásadní rozprava o nově schválené dohodě mezi EU a Spojeným královstvím o obchodu a spolupráci, která byla schválena dne 24. 12. a je prozatím prováděna od 1. ledna. Poslanci obecně schválení dohody přivítali a připomněli, jak negativní dopad na EU a Spojené království by způsobilo neschválení dohody.

Poslanci ve svých vystoupeních zejména zdůraznili nutnost celkového prozkoumání schválené dohody a připomněli, že nechtějí, aby se Parlament zabýval jenom ratifikací dohody, ale i další implementací a jejího monitorování v průběhu dalších let.

Dále pak poslanci uvedli, že budou do budoucna klást

velký důraz na těsnou spolupráci mezi Parlamentem a britským parlamentem. Na společném zasedání vydvihli poslanci i některé **negativa schválené dohody** jako chybějící úpravy pro další **fungování programu Erasmus v Británii**, absenci zmínky o další spolupráci v mezinárodních vztazích anebo v **bezpečnosti a obraně**. Někteří poslanci dále připomněli, že existují i pochyby o další spolupráci v **environmentálních otázkách**.

Současná dohoda mezi Spojeným královstvím a EU je platná od **1. ledna** tohoto roku, ale musí být schválena Parlamentem, aby mohla platit permanentně. Předtím, než se o jejím schválení rozhodne na plénu Parlamentu, projde dohoda výbory INTA a AFET, které jí následně představí ke schválení na plénu Parlamentu. /J. Jacob/

Schvalování vakcín v EU > Parlament

V úterý 12. ledna uspořádal Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI) Evropského parlamentu výměnu názorů s generální ředitelkou pro zdraví a bezpečnost potravin Evropské komise, **Sandrou Gallinovou**. Debata se týkala zejména nejnovějšího vývoje ohledně **schvalování vakcín a zahájení vakcinačních programů členských států EU**.

S. Gallinová, která je hlavní vyjednaváčkou smluv o vakcínách proti onemocnění covid-19, během debaty se členy výboru ENVI zdůraznila, že obě povolené vakcíny mají nad očekávání **vyšokou účinnost**. Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA) nyní posuzuje žádost pro vakcínu od společnosti **AstraZeneca**. Povolení pro uvedení na trh této očkovací látky se očekává na **konci ledna**. Unie také jedná o dokončení kontraktu s americkým výrobcem **Novavax**. Největší objem dodávek vakcín je s ohledem na uzavřené smlouvy plánován na **druhé čtvrtletí** tohoto roku. Specifické strategie pro aplikaci, včetně určení prioritních skupin, stanoví jednotlivé členské státy.

Velká část poslanců Parlamentu vyjádřila v debatě požadavek na **posílení transparentnosti** při uzavírání smluv s farmaceutickými společnostmi. Poslanci mají v současné době v prostorách vyhrazené studovny k dispozici smlouvy se společností CureVac. S. Gallinová očekává souhlas dalších společností se sdílením obsahu smluv. Podle zástupce frakce EPP je třeba naočkovat co nejvíce občanů dostatečně rychle a bezpečně. V této souvislosti trval na **garanci**

odpovědnosti ze strany farmaceutických společností. Frakce S&D podpořila společný přístup při nákupu vakcín. Frakce Renew akcentovala logistické problémy v souvislosti s dodávkami vakcín. Frakce ID kritizovala nedostatky očkovacích plánů v prvních týdnech očkování. Během diskuse vystoupil i český poslanec A. Vondra za frakci ECR, který se dotázal, zda existují politická či geografická kritéria při výběru vakcín. Zástupkyně Komise ve své odpovědi zdůraznila, že rozhodnutí o nákupu vakcín je založeno na vědeckých **doporučích**. Poznamenala rovněž, že uzavírání společných zakázek se týká i materiálů pro výrobu vakcín.

V červnu 2020 Komise navrhla **strategii EU pro očkovací látky** proti koronaviru, ve které uvedla klíčové kroky pro účinné strategie očkování a zavedení vakcín. Jakákoli vakcína musí být nejprve **schválena** agenturou **EMA** v souladu s normami bezpečnosti a účinnosti. V září 2020 uspořádal Parlament veřejné slyšení na téma „Jak zajistit občanům EU přístup k očkovacím látkám covid-19: klinické studie, výzvy v oblasti výroby a distribuce“. Na plenárním zasedání v prosinci 2020 vyjádřil podporu rychlému povolení bezpečných vakcín. Na základě hodnocení agentury EMA doposud vydala Komise rozhodnutí o registraci dvou vakcín proti covid-19, jednu vyvinutou společností Pfizer/BioNTech a druhou společností Moderna Biotech.

/J. Linková/

Schválené rámcové pozice > Informace

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2018/1862 o zřízení, provozu a **využívání Schengenského informačního systému (SIS) v oblasti policejní spolupráce a justiční spolupráce v trestních věcech**, pokud jde o vkládání záznamů Evroplem (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „**Akční plán pro integraci a začleňování na období 2021-2027**“ (vypracovalo Ministerstvo vnitra)

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2016/794, ohledně **spolupráce Evroplem se soukromými subjekty**, zpracování osobních údajů Evroplem při podpoře vyšetřování trest-

né činnosti, a role Evroplem při výzkumu a inovacích (MV)

Rámcová pozice ke zprávě Komise Evropskému parlamentu a Radě „**Zpráva o fungování evropského trhu s uhlíkem**“ (vypracovalo Ministerstvo životního prostředí)

Rámcová pozice ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „**Strategie EU pro léčivé přípravky**“ (vypracovalo Ministerstvo zdravotnictví)

Rámcová pozice k doporučení pro rozhodnutí Rady o zmocnění k zahájení jednání o nové **dohodě o rybolovu** mezi Evropskou unií a Norským královstvím (vypracovalo ministerstvo zemědělství) /Pokr. na s. 4/

Rámcová pozice k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2017/2403, pokud jde o **oprávnění k rybolovu pro rybářská plavidla Unie ve vodách Spojeného království** a rybolovné operace rybářských plavidel Spojeného království ve vodách Unie (vypracovalo Ministerstvo zemědělství)

Rámcová pozice k návrhu **Společné zprávy o zaměstnanosti 2021** (vypracovalo Ministerstvo práce a soc. věcí)

Rámcová pozice ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů **"Evropská média v digitálním desetiletí: Akční plán na podporu oživení a transformace"** (vypracovalo Ministerstvo kultury)

Rámcová pozice ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů **"Unie rovnosti - strategie pro rovnost LGBTIQ osob na období 2020–2025"** (vypracoval Úřad vlády)

Rámcová pozice ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o evropském **akčním plánu pro demokracii** (vypracoval Úřad vlády)

Rámcová pozice k programu portugalského **předsednictví** (vypracoval Úřad vlády)

Program evropských institucí, 19. až 25. ledna > Informace

Neformální videokonference ministrů pro evropské záležitosti, 18. ledna

Na programu jednání, které se uskuteční formou videokonference, je prezentace priorit začínajícího portugalského předsednictví v Radě EU, informace předsednictví ke Konferenci o budoucnosti Evropy a výměna názorů ke koordinaci EU v boji proti pandemii covid-19.

Zasedání kolegia komisařů, 19. ledna

Kolegium Komise projedná posílení evropské hospodářské a finanční suverenity a sdělení o covid-19.

Neformální videokonferenci ministrů financí, 19. ledna

ČR bude zastupovat ministryně financí Alena Schillerová, na program videoconfernce je mj. výměna názorů a aktuální stav k Implementaci Facility na podporu oživení a odolnosti, informace Komise a politická debata k Akčnímu plánu pro úvěry v selhání a informace Předsednictví a výměna názorů k Evropskému semestru 2021.

Neformální videokonference členů Evropské rady ke covid-19, 21. ledna

ČR bude zastupovat předseda vlády Andrej Babiš.

Neformální videokonference ministrů školství, 22. ledna

Program videokonference se zaměří na téma dovedností a kvalifikace ve vzdělávání a vzdělávacím systému.

Rada pro zemědělství a rybolov, 25. ledna

Vedle představení programu portugalského předsednictví v odvětví zemědělství předsednictví poskytne informaci o aktuálním stavu v projednávání balíčku opatření týkajícího se SZP po roce 2020.

Rada pro zahraniční věci, 25. ledna

Ministři se v Bruselu sejdou prezenčně, nejprve se však prostřednictvím videokonference spojí se svým japonským protějškem a budou s ním diskutovat o politické a bezpečnostní situaci v indicko-pacifickém regionu.

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 416, týden od 11. až 17. ledna 2021 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: David Březina* Kontakt: newsletter@vlada.cz